

Albert-Lőrincz Márton
(A fehér kócsag)

Fehér kócsag, januárban,
itt maradt nyár hóruhában.

Törött lett volna a szárnya,
vagy csak lelke marasztalta,
udvarias maradásra,
s nem ment el annyi hiánnyal,
az ősz szoknyáját riszálva,
megannyi lármás társ rajában
innen, fázón és zsibongva?

Most tűnődik, milyen lett volna
közöttük odafönn, sorban
a harsány szárnyak surrogása,
idegen kikötők felett, nem itt maradvá
gyűrt magányba.

Ma délután, amikor sétám
a partra vitt a havas járdán,
láttam meg sok réce között,
kicsit távolabb, mint egy fegyenc,
vagy egy félénk, magányos fegyőr,
az egri fehér kócsagot,
nem intett, lépvé távozott.

(Vakfolt)

Itt ücsörgök egy vonatállomáson,
hazafelé, egy nyomasztó világból.

Itt minden, mint a hangyaboly,
időt szítál, s a múltra hull,

Riszálja gőgös ablakát
kirakatban a sok plakát.

Hová, merre a nagy sietség?
Elföldel úgyis az égi rend, két
életélményt - aki *lennél* s aki *vagy* -,
a rád zúduló sziklakő nem hagy
meg neked ilyen luxust, ne is reméld,
hát ne vedd el mások kenyerét,
arcát, harcát, földjét, tövisét,
csak azt akarhasd, ami a tiéd!

Orrom csavarja némi kirakat,
bűzlik a nihil és nincs záró lakat.

Leng magasan a szuprém gyolcs,
mindig több mint amennyi volt,
amikor még sarlókalapács díszlett,
s annak előtte, barna had hírhedt
falsorán, oszlopon, hídfőn, faágon.
Hová tűnik el annyi világalom,
valahányszor szabadon átereszt
a fényesorompó, az andráskereszt?

Kivágják, s hányszor
a bilincs nyomát a zászlón,
és elfelejtik a vakfolt okát,
a zsarnokságot, az elnyomást.

Bakos István
Gróf Teleki Pál, a nemzetépítő tudós-
államférfi utóélete

Tisztelt Közgyűlés! Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Kedves közönség!

Megtisztelő számomra, hogy Gödöllőn, abban a közösségben kaptam ma elismerést és felkérést egy előadásra, amely 1990 óta, immár harmadik évtizede örzi, ápolja gróf Teleki Pál emlékét, szellemi örökségét. Dicséretesen. Egyesületük kiemelkedő szerepet játszott, játszik a rendszerváltás utáni Teleki Pál kultusz és a magyar cserkészlet újraélesztésében; a Főcserkész; a tudós-államférfi népszerűsítésében, a róla szóló kiadványok, emlékjelek megvalósításában, három évtizede működő közösségi életükben, kapcsolatépítésükben, sírjának gondozásában. Ösztönző a példájuk ma is. Amikor gróf Teleki Pál alakját felidézzük; s a kiváló tudós-tanár nemzetnevelő szolgálatát, politikai szerepvállalását, küzdelmeit és eredményeit, szellemének nemzedékeket éltető hatását foltárjuk, ill. vélekedések, értékítéletek alapján bemutatjuk, akkor utóéletéről szólunk. Teleki sorsa, utóéletének rapszodikus alakulása eszünkbe juttatja Garay János *Vezérhang* című versének megindító sorait:

„Csak törpe nép felelhet ős nagyságot,
Csak elfajult kor hős elődöket,
A lelkes eljár ősei sírlakához,
S gyújt régi fénynél új szövétneket.”

Ezt a versrészletet választottam mottóként a Kairosz Kiadó és Bedő György jóvoltából – Bíró Zoltánnal és Nagy András könyvtervezővel közösen – készített rövid életű „Magyar örökség – Kairosz” sorozatunk kötetéhez. Ennek első könyvét: „A nemzetépítő Teleki Pál élete és utóélete” címmel én szerkesztettem, s a tudós-államférfi születésének 133. évfordulója alkalmából, 2012. november 1-jén jelent meg. Tettük ezt abban a reményben, hogy e kis breviáriummal hozzájárulunk a XX. század kiemelkedő magyar államférfija megismeréséhez, politikai és tudományos rehabilitálásához, méltó megbecsüléséhez. Ám ez még várat magára.

Sokak örömeire elértük, hogy – „mennyei születésnapja” közeledtével, halála 60. évfordulója alkalmából – 2001. március 21-én posztumusz Magyar Örökség Díj ismerte el Teleki Pál tudós és államférfi nemzetépítő munkásságát. Ennek híre és dr. Kubassek János kitűnő laudációja „A földrajztudós és államférfi Teleki Pál”-